

Metotreksaatti (Trexan®, Methotrexat®, Metoject®, Metoject Pen®)

Metotreksaatti luokitellaan ns. immunosuppressiivisiin lääkkeisiin eli solunsalpaajiin. Vaikutus alkaa yleensä jo ensimmäisen hoitokuukauden aikana.

Annostus

- Lääke on tabletti- tai pistosmuodossa.
- Yksi tabletti sisältää 2,5 mg tai 10 mg metotreksaattia.
- Lääke otetaan **yhtenä päivänä viikossa** ja tavanomainen annostus on 7.5 – 25 mg. Noudata aina lääkäriltä saamiasi ohjeita. Väärä päivittäinen annostus voi johtaa vaikeisiin haitallisiin reaktioihin.
- Lääke voidaan annostella myös pistoksina, mikäli riittävää tehoa ei ole saatu tai vatsaärsytys vaikeuttaa tablettien ottamista.
- Mahdollisia haittavaikutuksia estämään otetaan **foolihappoa** (Acid. Folic. B-vitamiini) 5 mg 4 – 24 tuntia Trexanin ottamisen jälkeen.

Ottotapa

- Lääke (tabletti tai pistos) otetaan **aina samana viikonpäivänä**.
- Tabletit otetaan ruokailun yhteydessä runsaan nesteen kera.
- Maitotuotteet saattavat huonontaa (tabletti) lääkkeen imeytymistä, joten niitä on syytä välttää kaksi tuntia ennen ja jälkeen lääkkeenoton.
- **Kuumeisen infektion aikana metotreksaattihoito on tauotettava.**

Haittavaikutukset

- Yleisin haittavaikutus on pahoinvointi.
- Muita harvinaisempia haittavaikutuksia ovat päänsärky, limakalvojen (suu, ikenet) ärtyminen ja haavautuminen sekä vatsa- ja suolistovaivat kuten ripuli ja oksentelu.
- Jos hoidon aikana ilmenee tulehdussairauksien oireita (kuume, yskä ym.), on hakeuduttava herkästi lääkärin tutkimuksiin. Luuytimen toiminta voi heikentyä suurilla annoksilla.
- Mustelmien ilmaantuminen ilman selvää syytä voi olla seurausta verihiutaleiden vähydestä.

Raskaus ja imetys

- Lääkettä ei saa käyttää raskauden tai imetyksen aikana. Lääkitys on lopetettava viimeistään 3 kuukautta ennen suunniteltua raskautta.
- Huolehdi lääkityksen aikana luotettavasta ehkäisystä.

Alkoholi

- Alkoholin käyttö lisää lääkkeen maksaan kohdistuvia haittavaikutuksia. Metotreksaattipäivinä tulee välttää alkoholin nauttimista.

Metotreksaatti ja muut lääkkeet

- Tulehduskipulääkkeitä ei oteta samanaikaisesti, ne otetaan vasta kahdeksan tunnin kuluttua Trexanin ottamisesta. Kipulääkkeitä, joita voi ottaa tarvittaessa samaan aikaan ovat muun muassa Panacod, Panadol ja Tramal.
- Salazopyriniä ei myöskään oteta samaan aikaan Trexanin kanssa.
- Trimetopriimi, sulfatrimetopriimi ja probenesidi voivat lisätä haittavaikutusriskejä ja näiden pitkäaikaiskäyttöä metotreksaatin kanssa tulisi välttää.

Seuranta

- Ennen lääkkeen aloitusta on tarkistettu rokotussuoja sekä otettu keuhkokuva.
- Luuytimen, maksan ja munuaisten toimintaa seurataan verikokeilla lääkityksen aikana. Lääkkeen käytön aikana seurattavia verikokeita ovat PVK + diffi (perusverenkuva), ALAT (maksan toimintakoe) ja Krea (munuaisten toimintakoe).
- Turvakokeet otetaan aloituksen tiheämmän seurannan jälkeen 2 - 3 kuukauden välein. Hoitava lääkäri on voinut määrätä näistä poiketen sinulle yksilölliset seurantakokeet.